

_____ *hokimligi*
maktabgacha va maktab ta'limi
boshqarmasi

_____ *maktabgacha va*
maktab ta'limi bo'limi tasarrufidagi
___-umumiy o'rta ta'lim maktabi
to'garak rahbari

_____ *ning*
20__-20__-o'quv yili uchun

“BOG'BON”

TO'GARAK

HUJJATLARI

To'garak a'zolari haqida ma'lumot

№	Familiya ismi va sharifi	Tug'ilgan sanasi	Sinfi	Manzili (to'liq)	Ota-onasi (Ismi sharifi)	Telefon (uy yoki mobil)	Izoh
1.							
2.							
3.							
4.							
5.							
6.							
7.							
8.							
9.							
10.							
11.							
12.							
13.							
14.							
15.							

16.							
17.							
18.							
19.							
20.							
21.							
22.							
23.							
24.							
25.							
26.							
27.							
28.							
29.							
30.							

O'tkazilgan xona _____

Maktabdan kasb va tilni bilib chiqqan bola jamiyatimizning katta yutug‘i, bilmagani muammo.

Shavkat Mirziyoyev.

“TASDIQLAYMAN”

MMIBDO‘ _____

20__-20__-o‘quv yili uchun tuzilgan “Bog‘bon” nomli to‘garaging
ISH REJASI

№	Yillik ish reja mavzulari	Soat	Sana	Izoh
1.	Bog‘dorchilik	1		
2.	Meva turlari	1		
3.	Uzumchilik	1		
4.	Uzumchilikning asosiy yo‘nalishlari	1		
5.	Tokning tuzilishi va rivojlanishi	1		
6.	Gulchilik	1		
7.	Gul ko‘chatlari turlari	1		
8.	Mamlakatimizda intensiv bog‘larni rivojlantirish	1		
9.	Bog‘barpo qilish va mevali daraxtlarni ekish	1		
10.	Bog‘dorchilikda qo‘llaniladigan asbobuskunalar	1		
11.	Bog‘dorchilikda qo‘llaniladigan maxsus asbobuskunalar	1		
12.	Torfdan gultuvak yasash	1		
13.	O‘simliklarga ishlov beradigan asbobuskunalar	1		
14.	Tok qaychi yordamida shoxlarni kesishni o‘rganish	1		
15.	Tok qalamchalarini olish, saqlash va ekish texnologiyasini o‘rganish	1		
16.	Tok qalamchalarini saqlash texnologiyasini o‘rganish.	1		
17.	Tok ko‘chatlarini ekish usullari	1		
18.	Payvand qilish	1		
19.	Mevali daraxtlar	1		
20.	Mevali daraxt guruhlari	1		
21.	Mevalarning o‘ziga xos xususiyatlari va navlari	1		
22.	Rezavor mevalardan qulupnayni ekish va parvarishlashni o‘rganish	1		
23.	Mevali daraxtlarni sug‘orish usullari	1		
24.	Mevali daraxtlarni o‘g‘itlash.	1		
25.	Mevali daraxtlarga shakl berish va ularni butash usullari.	1		
26.	Parter barpo etish	1		
27.	Yashil va barg qalamcha tayyorlash usullari	1		
28.	Barg qalamcha tayyorlash usullari	1		
29.	Barg qalamcha tayyorlashni o‘rganish	1		
30.	Toklarni parvarish qilish	1		
31.	Tok kesish	1		
32.	Toklarni sug‘orish va o‘g‘itlash	1		
33.	Tok kasalligi turlari	1		
34.	Tokni xomtok qilishni o‘rganish	1		

Mavzu: Bog‘dorchilik

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, ularni tafakkurni rivojlantirish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta‘lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tqazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas‘uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, bog‘dorchilik sohasida yuqori bilimli bo‘lishi, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Bog‘dorchilik qishloq xo‘jaligi tarmog‘i bo‘lib, mevali daraxtlarning tuzilishi, o‘sishi, rivojlanishi, ko‘payishi hamda hosil berish qonuniyatlarini, shuningdek, ularning tashqi muhit bilan aloqadorligini o‘rganadi hamda turli tabiiy muhitda o‘sgan ekinlar yaxshi hosil berishini ta‘minlash uchun ilg‘or agrotexnika usullarini ishlab chiqadi.

Bog‘dorchilik aholining meva va meva mahsulotlariga, sanoatning meva xomashyosiga bo‘lgan ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiladi.

Mevali daraxtlarning yer ustki qismining o‘sishi, rivojlanishi va hosilga kirishi hamda yashash muddatlari ularning ildiz tizimlariga bog‘liq (13-rasm).

Bog‘dorchilik tarmoqlari

1. Meva mahsulotlarini yetishtirish (olma, nok, o‘rik kabi)
2. Ko‘chat yetishtirish (mevali daraxt ko‘chatlari)

13-rasm. Mevali daraxt tuzilishi:

1 – o‘q ildizlar; 2 – yon ildizlar; 3 – ildiz bo‘g‘in;
4 – tana; 5 – markaziy shox; 6 – o‘sovchi novda;
7 – asosiy (skelet) shoxlar; 8 – o‘sovchi shoxlar.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Mavzu: Meva turlari

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, ularni tafakkurni rivojlantirish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta‘lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tqazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas‘uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, bog‘dorchilik soxasida yuqori bilimli bo‘lishi, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim epchil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

O‘rta Osiyo ko‘pgina meva turlarining vatani hisoblanadi. Asrlar davomida xalq seleksiyasi asosida o‘rik, olma, nok, yong‘oq, bodom, anor, tok va boshqalarning juda serhosil navlari yaratilgan. Ularning ko‘plari sifat jihatidan dunyo kolleksiyasida o‘zining takrorlanmas o‘rniga ega. XX asr boshlarida O‘zbekiston hududida taxminan 50 mingga yaqin bog‘, jumladan, 22 mingga yaqin mevazor, 37 mingga yaqin tokzor bo‘lgan. Bog‘larning asosiy maydonlari Farg‘ona vodiysi (24 %), Toshkent vohasi (36 %) va Zarafshon vodiysiga (tokzorlarning 50 %) to‘g‘ri kelar edi. Bog‘larda danakli mevalar 70 % (asosan, o‘rik), urug‘li mevalar (olma, nok, behi) 25 % maydonni eg‘allagan edi.

Shahar va qishloqlar atroflarida alohida mevazorlarda aholining bog‘lari va chorbog‘lari (mevazor, tokzor, poliz va sayilbog‘)da mevalar, tok, turli gullarning mahalliy navlari ekib kelingan. Yetishtirilgan mevalarning iste‘moldan ortiqchasidan qoqi va mayiz mahsulotlari tayyorlangan.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchiliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustahkamlab kelish.

Sana: “ ___ ” _____ 20__-yil. Sinflar: _____ To‘garak rahbari: _____

Mavzu: Uzumchilik

Mashg‘ulotning maqsadi:

Ta‘limiy maqsad: to‘garak a‘zolari faolligi va mustaqilligini oshirish, ularni tafakkurni rivojlantirish, mehnatni tashkil etishga ijodiy yondashish tuyg‘usini tarbiyalash, ta‘lim berishning jamoa shakllarini asta-sekin mustaqil, yakka tartibda ishlashga o‘tqazish, o‘zlariga yuklatilgan topshiriqlarni mustaqil va mas‘uliyatni his qilgan holda amalga oshirish.

Tarbiyaviy maqsad: o‘quvchilarni mehnatsevarlikka o‘rgatish, turmushdagi ehtiyojlar va ulardan foydalanish, bog‘dorchilik soxasida yuqori bilimli bo‘lishi, mahorat va malaka orttirishni, ish o‘rnini tashkil qilish qonun qoidalarini tushuntirish.

Rivojlantiruvchi maqsad: O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan islohatlar, mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning ustivor yo‘nalishlariga muvofiq to‘garak a‘zolarini sifatli o‘qitish va tarbiyalash, mustaqil fikrlashga qodir bo‘lgan, hozirgi zamon bozor sharoitlarida ishni izchil tashkil eta oladigan, yuqori malakali raqobatbardosh kadrlarni tayyorlash.

Mashg‘ulot turi: yangi bilim beruvchi, bilimlarni mustahkamlovchi.

Mashg‘ulot uslubi: tushuntirish, suxbat, tezkor savol – javob, amaliy mustaqil ishlar bajarish, munozara, muammoli topshiriq, ko‘rgazmali va boshqalar.

Mashg‘ulot metodi: guruhlarda ishlash, “kim ephil-u, kim chaqqon”, “ko‘rsam tezroq o‘rganaman”, “muammo va yechim” shu kabi metodlar.

Mashg‘ulot jihozi: mavzuga oid rasm, ko‘rgazmalar va tarqatma materiallar, o‘quv qurollari, elektron materiallar.

Mashg‘ulotning borishi:

I. Tashkiliy qism: a) Salomlashish. b) Davomatni aniqlash.

II. Uyga vazifani so‘rash: a) Savol – javob o‘tqazish. b) Topshiriqlarni tekshirish.

III. Yangi mavzu bayoni:

Uzumchilik – bog‘dorchilikning tok o‘stirish va uzum yetishtirish bilan shug‘ullanadigan tarmog‘i. Uzumchilik aholini yangi uzum, mayiz bilan, vinochilik, konserva sanoatlarini esa xomashyo bilan ta‘minlaydi.

Uzumchilik qadimdan Toshkent, Samarqand viloyatlari, Farg‘ona vodiysida keng tarqalgan bo‘lib, xo‘raki, mayizbop va konserva mahsulotlari (shinni, murabbo, sharbatlar) hamda vinochilik yo‘nalishlarida parvarish qilingan. O‘zbekistonda meva qoqilari va mayizning noyob xillari tayyorlanadi.

Uzumchilik sohasidagi ilmiy tadqiqot va amaliyot ishlari 1948-yilda tashkil etilgan hozirgi Bog‘dorchshshk, uzumchilik va vinochilik institutida olib borildi va Uzumchilikning nazariy va amaliy masalalari, kishmish navlarining hosildorligi hamda g‘ujum ko‘rinishi sifatini oshirishda o‘stiruvchi moddalar ta‘siri (mas, gibberellin) o‘rganildi, tog va tog‘ oldi shag‘alli yerlarda, Mirzacho‘l va Farg‘ona vodiysida uzumzorlar barpo qilish uslubi ishlab chiqildi. Int.ning Samarqand filialida 100 ga maydonda uzumning 105 navi o‘stiriladigan tajriba maydoni tashkil qilindi, O‘zbekistonda eqiladigan toklarning botaniq kolleksiyasi yaratildi.

Hozirgi O‘zbekiston Uzumchilikda 120 ming ga tokzor mavjud. Uning 70% dan ko‘prog‘i Samarqand, Surxondaryo, Toshkent, Xorazm, Buxoro viloyatlarida joylashgan. Hosil beradiganlari 98,8 ming ga, o‘rtacha hosildorligi 63,1 sG‘g (2003). Respublikada Uzumchilik maydonlarini kengaytirish, hosildorligini oshirish, jahon bozori talablariga moye maxsulotlar yetishtirishga e‘tibor berilmokda. Uzumchilik yo‘nalishida juda ko‘p fermer xo‘jaliklari faoliyat ko‘rsatadi. Bu yo‘nalishda "O‘zmevasabzavotuzumsanoat" xolding kompaniyasi, "Mevasabzavot" uyushmasi kabi soha tashkilotlari katta ishlarni amalga oshirmokdalar.

IV. Mashg‘ulotni yakunlash: to‘garak a‘zolarini yutuq va kamchilliklarini muxokama qilish, rag‘batlantirish.

V. Uyga vazifani e‘lon qilish: yangi mavzuni to‘liq takrorlash va yangi mavzu yuzasidan bilimlarini mustaxkamlab kelish.

Maktab MMIBDO‘ _____ sana _____ 20__ yil

veb-saytimiz: Zokirjon.com

Hujjat Word variantda beriladi.

Zokirjon Admin bilan

90-530-00-68 nomerga murojaat qilishingiz, shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz yoki nza4567 izlab telegramdan yozishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi

40 listdan iborat 34 soatli "Bog'bonchilik" to'garakni to'liq holda olish uchun telegramdan yozing.

Narxi: 20 ming so'm

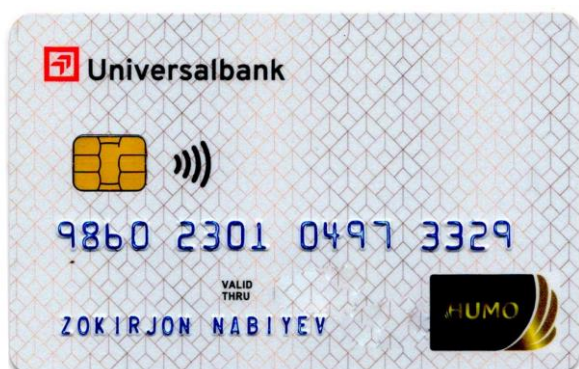
Telegram kanalimiz:

@Maktablar_uchun_hujjatlar

To'lov uchun: UZCARD *880*9860230104973329*summa#

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.

To'liq holda olganingizdan so'ng:

Faqat o'zingiz uchun foydalaning.

Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.

Internet orqali veb-saytlarga joylamang.

Kanal va gruppalarga tarqatmang.

OMONATGA

HIYONAT QILMANG.